

BYRJAÐIR AT SAVNA MYKJU FRÁ NEYTAFJÓSUM

Førka, nýggja biogassverkið á Skarðshjalla, byrjaði fyrst í vikuni at savna inn mykju frá neytafjósum kring landið. Tey avgassaðu tøðini vera tó ikki klár at nýta fyrr enn seint í summar

FRANTS JENSEN

FRANTS@SOSIALURIN.FO

– Í fyrsta umfari ynskja vit bara at fáa so nógv tøð sum møgult á goymslu, tí tað tekur drúgva tíð at fylla inn í skipanina. Arbeiðið á verkinum er ikki liðugt enn, og vit fara ikki at hava nøkur avgassað tøð at lata bóndunum aftur fyrr enn um umleið eitt hált ár, sigur Fróði Mortensen, rakstrarleiðari hjá Førka.

Hálvan mars hava bøndurnir aftur loyvi at taða bœin. Førka ynskir at fáa so nógv inn av mykju nú, so teir hava nakað at arbeiða við, tá ið virksema á Førka veruliga kemur í gongd. Tí hava teir gjørt avtalur við fleiri bøndur um at fáa mykju frá teimum. Førka hevur fingið sær ein serligan tangabil at koyra kring landið eftir og við mykjuni.

– Um ein mánað vænti eg, at arbeiði á biogassverkinum fer at koma í gongd, sigur Fróði Mortensen.

Betri enn handilstøð

Umframta mykju, fer verkið at taka móti laksaslógvi, skarni frá

Nýggja biogassverkið Førka fer veruliga at koma í gongd um ein mánað, væntar rakstrarleiðarin.

MYND: ÁLVUR HARALDSEN

smoltstøðini á Strond og deyðum laks.

Tá ið Biogassverkið hevur vunnið orku úr tøðnum til gass-

hita og el til SEV, fær bóndin tøðini aftur í veskuformi. So verður tað sprænt út á bœin at taða við.

Talan er um sera góð tøð, betri enn innflutt handilstøð, verður sagt.

Biogassverkið var ársins átak

í fjør, og millum annað varð sagt í grundgevingini hjá dómsnevndini:

– Nýggja verkið hevur møguleika at framleiða el, sum svarar til nýtsluna hjá 1.900 húsarhaldum og harafturat hita svarandi til 400 húsarhald. Sostatt kann verkið tilsamans spara umleið 11.000 tons av CO₂ útláti árliga. Samstundis framleiðir verkið umleið 40-45.000 tons av tøðum, sum bøndurnir kunnu fáa aftur.

Luktar munandi minni

Skipanin er soleiðis, at bøndurnir fáa eins stóra nøgd útaftur, sum teir lata inn á verkið.

– Tað fer ikki at lukta eins nógv og tey tøðini, sum bøndurnir spræna út á bœin í dag. Tað er tí at allar sýrur eru blivnar til biogass, og tøðini eru tynri og fara skjótari niður í moldina. Tí luktar tað munandi minni, sigur rakstrarleiðarin.

Fleiri seyðabøndur eru eisini áhugaðir at vera við í skipanini, men enn er ikki nøkur avtala gjørd um tað.

Skulu útvega 18 nýggir køstar

MBM-køstar er navnið á nýggjum partafelag, sum í fyrsta umfari skal útvega 18 bóndum køstar, nú nýggja biogassverkið Førka á Skarðshjalla skjótt byrjar sítt virksema

FRANTS JENSEN

FRANTS@SOSIALURIN.FO

– Vit hava tosað við bøndurnar, og 18 hava valt at verið við í ætlanini. Vit hava sent felags umsókn avstað, sigur Hákun Steingrímsson í Havn, sum er annar av stjórunum í nýstovnaða felagnum.

Karl á Høvdanum Andreassen á Viðareidi er eisini stjóri í felagnum. Partapeningurin í felagnum er 50.000 krónur.

Førka heinta neytamykjuna, hon verður avgassað og kemur út aftur til bøndurnar, og teir taða við henni

MYND: ÁLVUR HARALDSEN

Bøndur standa saman

– Búnaðargrunnurin eftirlýsti umsókn um frá bóndum, og vit hava síðani sett okkum í sam-

band við bøndur og valt at arbeiða saman um at fáa til vega køstar, sigur Hákun Steingrímsson.

Hann vísir á, at teir hava havt sera gott samstarv við Búnaðargrunnin.

Allir neytarbøndurnir hava fingið møguleika at verið við, men tað er tó onkur av teimum, ið hava valt, ikki at tikið av møguleikanum. Hetta er millum annað orsakað av, at onkur av teimum sjálvur er farin í gongd við at gera nýggjan køst, ella tí at enn er ógreitt við staðseting av køsti ella ógreiða er um onnur viðurskifti.

– Tað kann vera, at vit einferð í framtíðini fara at søkja av nýggjum, og tá kunnu onnur áhugað vera við, sigur Hákun Steingrímsson.

Hann vísir á, at enn eru nakrir leysir endar. Millum annað við umsókn um til kommunur eins og loyvi frá friðingarmyndugleikum. Men tað verður arbeitt við tí.

Grønari orka

Tað eru nógvir fyrimunir hjá bóndum, tá ið teir fara at fáa avgassað tøð frá nýggja biogassverkinum.

Tøðevnið er betri, lukturnin verður minni, talan er um grøna orku at fáa grønt gras, og harafturat fer tað at spara bóndum fitt av peningi, tí ikki verður neyðugt við so nógvum handilstøðum.

Førka heintar tøðið úr køstinum hjá bóndunum, og seinni fáa teir tað aftur frá Førka sum avgassað tøð. Hetta tøðið skal ikki blandast saman við hinum tøðunum, og tí mugu nýggir køstar gerast ella fáast til vega at hava hetta tøðið í. Bøndurnir nýta tey avgassaða tøðini at spræna út á bœin.

– MBM køstar hevur bara sum endamál at fáa køstarnar til vega. Tá ið tað er komið upp á pláss, er ætlanin at avtaka felagið aftur, sigur Hákun Steingrímsson.